No 1692.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer Courant.

ZATURDAG, 13 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 12 November.

De minister van finantien heeft geantwoord op de bedenkingen, door de rapporteurs van hoofdstuk I en II over het geheel der begrooting gemaakt. Het antwoord van den minister is vrij kort. Het kon zulks zijn, omdat het gouvernement de meeste vooropgestelde bezwaren over onzen finantieelen toestand niet ontkent, maar 't niet dienstig acht dat daarop sterk gedrukt wordt. Als men ten minste op eene voordeelige wijze tot eene konversie der 4 pCt. komen wil, dan is het noodig, dat de geldschieter vertrouwen stelle op den staat onzer middelen.

De minister treedt alzoo slechts in eenige beschouwingen. Hij toont in de eerste plaats aan, dat sinds 1848 de verbetering der geldmiddelen gelijken tred houdt met den aanwas der bevolking en met de onmiskenbare verbetering der algemeene welvaart, en levert ten dien einde een vergelijkenden staat over eene reeks van 10 jaren, waaruit zulks overtuigend blijkt.

2°. Verdedigt hij de meening, dat het overschot van de dienst van 1851 ten bedrage van 1½ millioen wel ten deele te wijten is aan de spaarzaamheid van het gouvernement. Dat lijdt voor ons geen twijfel, en die verdienste kan door niemand met ernst worden betwist dan door hen, die nergens verdienste vinden, waar iemand zijn plicht vervult.

3°. Verzekert hij, dat de regering niets achterlaat van hetgeen tot verbetering van inlandsche behoeften [illegible] heeft kunnen geven tot de [illegible], dat de regering om den tijdelijken beteren stand onzer geldmiddelen, deze met geene ruimere hand moet gaan besteden. Gebrek van aanwijzing der bijzondere posten, waarin die ruimere hand zigtbaar zou zijn, ontneemt hem de gelegenheid om zich daaromtrent te verantwoorden. Intusschen tracht de minister te bewijzen door de vergelijking van de goedgestemde uitgaven voor 1852 met de begrooting voor 1853 en de verhooging, die deze later nog zou kunnen behoeven, dat de uitgaven voor 1853 een half millioen minder zullen bedragen dan die in 1852 geweest zijn, en dat er alzoo nog gelegenheid over blijft voor buitengewone kredieten zoo die over 1853 mogten worden gevorderd, eer het totaal eindcijfer van de begrooting van 1853 dat van 1852 evenaart.

Overigens zijn de verhoogingen van sommige hoofdstukken der begrooting niet aan de regering te wijten, maar zijn daarvan onderscheidene wetten oorzaak, als de provinciale en gemeente-wetten, die verscheidene uitgaven op rekening van den Staat brengen, welke vroeger ten laste der provinciën en gemeenten kwamen. Men denke daarenboven aan de postwet, de inrigting der telegrafie, de wet op de jagt en visscherij, het Haarlemmermeer enz.

Wij meenen te kunnen volstaan met dit weinige uit de memorie van beantwoording des ministers van finantien mede te deelen. Meest al het overige van de memorie betreft bijzonderheden van minder belang, die wij stilzwijgend voorbijgaan.

De Eerwaardige Heer Dr. Faa di Bruno, van de kongregatie der priesters van 't katholijk apostolaat (eene vereeniging sinds 10 jaren door pater Vincentius Parotti te Rome opgerigt) heeft verleden jaar in de meeste Hollandsche steden gelden verzameld voor den opbouw van eene kerk en pastorij te Barnet in Engeland. Voorzien van de warmste aanbevelingen, zoo wel van den Kardinaal Wiseman, als van de pausselijke nuntiaturen te Brussel en te 's Hage, is het hem mogen gelukken, door de gelden hem in België en aanvankelijk in Holland geschonken, de hand te slaan aan den opbouw der kerk en pastorij. Dankbaar voor hetgeen hem ten deel viel, neemt hij thans ook de vrijheid eenigen steun te vragen aan zijne geloofsgenooten in de hoofdstad. Wat hem de mildheid der Nederlandsche geloovigen schonk, heeft hem in staat gesteld om zijn werk te beginnen, niet om het te volbrengen. Hij hoopt daarom dat zijne broeders der hoofdstad iets tot voltooijing van Gods tempel zullen bijdragen. Zie hier eenige bijzonderheden, ons door den Eerw. Heer de Bruno omtrent den toestand zijner gemeente medegedeeld:

»Onder de verschillende Missien in Engeland, die nog in opkomst zijn, is er misschien geene zoo belangwekkend als die van Barnet, in het graafschap Hertford, eertijds zoo echt Katholijk, hetwelk den H. Albanus, den eersten martelaar in Engeland, zag geboren worden, als ook Paus Adriaan III, den eenigsten Engelander, die den Stoel van den H. Petrus bekleed heeft.

»Een klein getal Katholijken dezer stad, en der omliggende streken, zonder kerk en zonder priester, vormden de kern dezer Missie, welke voor ongeveer twee jaren begonnen, onder de vaderlijke bescherming van Z. Em. den Kardinaal Wiseman, sedert met het beste gevolg is voortgegaan.

»Deze arme kongregatie heeft slechts eene *kamer*, om daarin de H. Godsdienstplegtigheden uit te oefenen, zonder een geschikt lokaal te bezitten, waarin de Geloovigen, begeerig om het woord Gods aan te hooren, zich kunnen vereenigen om dit geluk te genieten, en dus blijven deze beroofd van het voorregt van in de godsdienstpligten onderwezen te worden.

»Door de reeds aangewende middelen is het hun eindelijk gelukt de noodige gelden in te zamelen tot aankoop van het terrein voor de opbouwing eener kerk, eener pastorij en eener school; doch deze uitgaaf heeft bijna de in Engeland ontvangene aalmoezen uitgeput.

»In dezen benarden toestand blijft hun geen andere hoop over dan de liefdadigheid der buitenlandsche Katholijken in te roepen, hetgeen zij dan ook door dezen met vertrouwen doen, hopende dat zij door milde bijdragen in staat gesteld zullen worden eene kerk op het reeds aangekochte terrein te bouwen.

»De Katholijken in Engeland bevinden zich in geheel bijzondere omstandigheden; reeds minder bemiddeld dan hunne overzeesche medebroederen, moeten zij zelven toch voorzien in het opbouwen en onderhouden hunner eigene kerken, en de onkosten dragen van hunne eigene godsdienstoefeningen, en zij worden daarenboven nog door de wet gedwongen om bij te dragen tot al de kerkelijke inrigtingen dier genootschappen, waartoe zij niet behooren; terwijl al hunne middelen nog niet toereikend zouden zijn om in de zielsbehoeften te voorzien van eene menigte ongelukkigen, die hen omringen, en wenschen tot den schoot der ware Kerk weder te keeren.

»De belangstelling die alle goede Katholijken reeds getoond hebben voor de bekeering van Engeland, doet ons hopen, dat zij ook hunne aalmoezen bij hunne gebeden zullen willen voegen, overwegende dat, ofschoon zij voor een vreemd land zaaijen, zij niet minder de verdiensten daarvan in hun toekomend vaderland, namelijk in den Hemel, zullen maaijen."

Men leest in de *Ami de la Religion*:

»Betreffende de deputatie, die zich met zooveel ijver voor Madiai en zijne huisvrouw in den bres stelde, vragen wij, aangaande Engeland en de andere protestantsche landen die tot deze deputatie hun kontingent geleverd hebben, of het hun niet het allerminste past zich als kampvechters te stellen voor eene godsdienstige verdraagzaamheid, waarvan zij zoo ver verwijderd zijn? Hoe durven zij in hun verzoekschrift zeggen: De Roomsch-Katholijk is vrij in de Protestantsche landen die wij vertegenwoordigen." Zij die deze taal voeren, zijn zij niet Engelschen, Zwitsers, Hollanders en Pruissen?

»Is niet in *Engeland* onlangs de titel-bill verschenen? Verbiedt men er niet aan priesters en geestelijken hun orderkleed te dragen; belet men er de processien niet, en wordt niet op dit oogenblik zelf een schandelijk proces den godvruchtigen en geleerden Dr. Newman aangedaan?

»Is het niet overbekend welke vrijheid in *Zwitserland* door de Katholijken wordt genoten? Moeten wij hier spreken van den verdreven Bisschop van Friburg, van de verjaagde en uitgeplunderde Jezuiten? van de vervolgde Zusters van Liefde en andere vrouwelijke kloosterlingen, of van de geplunderde en geroofde geestelijke goederen?

»Moeten niet de Katholijken in *Nederland* ook nu nog ongelooflbaar moedige, doch tot heden vruchtelooze pogingen aanwenden om het juk af te schudden, dat de Protestanten op hunne schouders doen drukken?

»Zagen wij nog niet onlangs met bittere smart hoe de Katholijken in *Pruissen*, in weerwil van de betere bedoeling des Konings, aan eene vermeerderde verdrukking ten prooi waren?

»Inderdaad men dient de zaak van Madiai en zijne huisvrouw zeer slecht, indien men zich ten hunnen voordeele durft beroemen op de vrijheid die de Protestanten daar waar zij het sterkste zijn, aan de Katholijken verleenen."

Tot dusverre de *Ami de la Religion*. Eene aanmerking is noodig. Wat de *Ami* van Holland zegt is niet geheel overeenkomstig de waarheid, en alzoo onbillijk. De Katholijken van Nederland hebben niet vruchteloos gestreden voor hunne regten. Zij hebben 't ook niet alleen gedaan. Protestanten van allerlei kleur stonden en staan hen daarin bij. Er is alleen eene zekere partij, die gebruik maakt van verouderde vooroordeelen om te verhinderen zooveel mogelijk, dat de erkende regten der Katholijken tot daad, dat is tot praktijk overgaan.

Volgens de berigten door de *New-York Freemans Journal* van 23 Oktober medegedeeld, blijkt, dat den 3 Oktober te Louisville de plegtige inwijding der nieuwgebouwde hoofdkerk van *Maria Hemelvaart* heeft plaats gehad. Het gebouw heeft eene lengte van [illegible], en eene breedte van 90 voet, en prijkt met eenen fraaijen toren.

De wijding werd verrigt door Mgr. den Aartsbisschop Purcell, bijgestaan door Mgr. den Aartsbisschop van St. Louis, Mgr. Spalding en meer andere prelaten. De Hoogmis werd opgedragen door Mgr. Portier, Bisschop van Mobile, den oudsten Prelaat der hierarchie in Amerika. Zijne nog krachtige en welluidende stem maakte een diepen indruk. In het geheel woonden twee Aartsbisschoppen en acht Bisschoppen, een gemijterde Abt, verscheidene leden van godsdienstige orders en nagenoeg veertig geestelijken, allen in de kleeding van hunnen rang en stand, de plegtigheid bij. Na het Evangelie hield Mgr. M'Closkey, Bisschop van Albany, eene sierlijke feestrede, naar aanleiding van Gen. XXVIII: 18. »Hoe ontzaggelijk is deze plaats; zij is niets anders dan het Huis Gods en eene poort des hemels."

Den 17 Oktober werd te Philadelphia eene katholijke kapel ingewijd onder aanroeping van de H. Maria Magdalena, voornamelijk ten dienste der in die stad wonende Italianen. De wijding werd, bij authorisatie van Mgr. den Bisschop, verrigt door den Hoog-Eerw. Cajetano Mariani. Na de plegtige Hoogmis werd in de Italiaansche taal gepredikt.

Den 17 heeft Mgr. Walsh, Aartsbisschop van Halifax, op verzoek van Mgr. den Aartsbisschop van New-York, aan 136 personen in de kerk van O. L. Vrouwe Barmhartigheid op West-Hoboken het H. Vormsel toegediend. Na de plegtigheid werd eene toepasselijke predikatie gehouden door Mgr. Hugues.

De *Freemans Journal* bevat in zijne laatste nummers, een omslagtig verhaal van de betreurenswaardige gebeurtenissen, die het konflikt tusschen de regering van Nieuw-Grenada en het kerkelijk gezag hebben gekenmerkt. Het laatste nummer bevat o. a. het radikaal wetboek van openbaar onderwijs voor de provincie Mariquita, waarin uitdrukkelijk verboden wordt den door de Bisschoppen goed gekeurden katechismus in de scholen te leeren, en hetwelk beginselen vooruitzet [illegible] ze werden in praktijk gebragt, op de [illegible] geloofs en de ontzedelijking der jeugd [illegible] land zouden uitloopen.

De moedige Aartsbisschop van Bogota liet niet na tegen deze willekeur terstond met kracht te protesteren. Dit herderlijk schrijven aan den Gouverneur der provincie Mariquita munt uit door waardigheid en gematigdheid; het regtvaardigt meer dan volkomen Mgr. Mosquera, den moedigen belijder des Geloofs in Zuid-Amerika, en levert een nieuw bewijs van de armoede

aan verstand en zeden van de dwaze staatslieden die thans het bestuur van Nieuw Grenada in handen hebben.

Gelijk wij reeds hebben aangemerkt, Mgr. Mosquera ontvangt te New-York, waar Z. Hoogw. zich thans bevindt, gestadige huldeblijken van de Katholijken der geheele Unie. Onder de adressen den die Kerkvoogd geworden zijn, wordt er een medegedeeld van de Katholijken van Lima, aldus luidende:

»Monseigneur!

»Onze laatste brieven van Nieuw Grenada, ons gemeenschappelijk vaderland, hebben ons de treurige tijding aangebragt van uwe verdrijving van het gebied van Grenada, volgens een besluit van den Senaat — een maatregel sinds lang gewenscht en afgedwongen door de passiën der partij, die thans dat ongelukkig land overheerscht. Wij, uwe landgenooten, die ballingschap geleden hebben tot verdediging der edele zaak van de behoudende beginselen van vrijheid en zedelijkheid; wij de vrienden van waren vooruitgang, kunnen het getuigen, welke uitstekende en gestadige diensten gij aan de Kerk en den Staat, aan het priesterschap en het openbaar onderwijs bewezen hebt; wij opregte Katholijken, die in uw ambt erkennen het apostolisch gezag, dat uitgaat van den levenden God, en in uw persoon de deugden en de wijsheid, die het Episkopaat van Granada tot eer verstrekken; wij betreuren, Monseigneur, uit het diepst onzer harten de dwalingen van hen, die ons geloof vervolgen, en die u tot het martelaarschap veroordeelende om uwe evangelische standvastigheid, aan de heilige en eerbiedwaardige godsdienst onzer vaderen een slag hebben toegebragt, dien zij als beslissend aanzien.

»Onder de menigte rampen waarover onze landgenooten treuren, als de lasten der ballingschap en de ontberingen van de noodzakelijke levensbehoeften; onder den levendigen angst, welke het verbeiden eener stormachtige toekomst in ons gemoed doet ontstaan, heeft niets, Monseigneur, onze harten zoo diep gegriefd als het onbillijk dekreet dat uwe vervolging bevolen heeft; maar niets is eerbiedwaardig, niets heilig in het oog van hen die thans het gezag in ons land in handen hebben. Uwe vervolging, Monseigneur, smart ons en ook doet ons de droefheid aan, die uw vaderlijk hart bevangt, dat gij de kudde hebt moeten verlaten die God u heeft toevertrouwd, en die men thans wreedelijk van u heeft gescheiden. Maar gij zult, wij zijn er zeker van, overvloedigen troost vinden in uw vurig geloof en in uw zuiver geweten, ofschoon uw volk dien troost niet vinden zal, zoolang zij van hun goeden Herder beroofd zijn, wiens ballingschap [illegible] zulker rampen bedreigt. Bid gij voor hen, dat de Voorzienigheid hare beschermende hand over hen moge uitstrekken, en hun de zonden moge vergeven die ons de strengheid der goddelijke geregtigheid berokkend hebben.

»Ontvang, Hoogwaardige Heer, de uitdrukking van onze diepe smart, en de betuiging die wij afleggen van de volkomenste gehechtheid aan uw apostolisch gezag en uw eerbiedwaardigen persoon. Moge de God van Barmhartigheid u steeds zegenen; moge Hij u krachtigen troost verleenen, en moge Hij u weldra gezond en wel in het midden uwer beminde kudde terug voeren.

»Wij zijn, Hoogwaardige Heer, Uwe zeer gehoorzame dienaren.

(get.) JULIO G. URBE, RAFAEL M. JIRALDO, MANUEL IBANEZ, VICENTE CARDENAS, LERJIO ARBOLEDA, MANUEL MARIA LUNA, JULIO ARBOLEDA."

Wat eenmaal eene waarheid was zal zulks wel altijd blijven, al zoude ook hij, die dezelve eens als zoodanig verkondigde, later ze verloochenen of herroepen; want de waarheid is eeuwig als God. Het is dus geenszins uit medelijden voor den medelijdenswaardigen de Lamennais, die zoo vele van die waarheden, die hij weleer met even veel [illegible] als welsprekendheid leeraarde, thans, helaas, verloochent, dat ik mij nederzet om wederom eenige [illegible] zijner, altijd gedenkwaardige woorden, met welke hij zijnen landgenooten zoo juist de wonden aanwees, aan welke de maatschappij der 19e eeuw lijdt, woorden, die wel waardig zijn ook in Nederland eene echo te vinden. Het is over DE VERDRAAGZAAMHEID, dat wij hem in dit en in een volgend stuk zullen hooren. *Verdraagzaamheid*, dat schoonklinkende maar door velen zoo kwalijk begrepen woord, waarmede het onzen dwalenden Broeders behaagt altijd te schermen, als hadden zij alleen daar in pacht, en als waren er geene onverdraagzamer menschen dan de Katholijken. Het komt mij voor, dat de volgende regelen des te meer behartenswaardig zijn, thans, nu men in zoo vele den Katholijken vijandige monden de onverdraagzaamheid hoort uitkrijten van eenen geliefden Paus Pius, van eenen godvruchtigen koning van Napels, enz., en men, ten spijt der gezonde rede, niets voor verdraagzamer hoort uitroepen dan het beruchte ministerie van Piemont, de tyrannieke handelwijze van den Zwitserschen Bond, en weldra ook zeker de hoogst onverdraagzame rescripten van eenen Pruissischen Minister!!.... Dan ter zake!

. . . .

»Wat eischen de voorstanders der zoogenaamde vrijheid! Zij vragen dat men ten hunnen voordeele onder den naam van vrijheid, een algemeen regt van eigen erkenne, dit verpligt hen om alle inlichtingen, welke zij reeds ontvangen hebben, te verwerpen, de gewone orde van zaken het onderste boven te keeren en zich van nu af volmaakt in strijd met de gegronde rede te stellen. Schrijft men te Madrid (1) hetgeen men in de gansche wereld, sedert achttien eeuwen niet opgehouden heeft te zeggen en te herhalen, wat letterlijk op twintig plaatsen van het Evangelie te vinden is, met een woord, *dat de godsdienst van Jesus Christus onverdraagzaam is* (2), aanstonds slaken zij kreten van verwondering en verontwaardiging, als hadde men eene gansche nieuwe, overdreven stelling voorgedragen of eenige godslastering uitgesproken. Is dan de godsdienst niet eene wet? En is elke wet niet in haren aard wezenlijk onverdraagzaam? Kan men van haar verwachten dat zij de overtreding van derzelver verboden of geboden verdrage? Is het mogelijk zich eene meer ongehoorde tegenstrijdigheid te verbeelden? Ten zij men in den toestand verkeere, waarin de *Tablettes Universelles* (3) bekennen, dat de Protestanten in Frankrijk zijn gevallen, dat is te zeggen, *in eene onverschilligheid bijna gelijk aan die der ongeloovigen*, moet men wel toestemmen, dat de Christelijke godsdienst God tot stichter heeft, dat zij gegrondvest is op eene openbaring, die den mensch verpligt zekere waarheden te gelooven, zich te onderwerpen aan zekere voorschriften; en indien het christendom de overtreding van deszelfs geboden, de ontkenning dezer waarheden verdroeg, dan zou het Christendom blijkbaar geene pligten opleggen; de mensch zou vrij zijn zich zelven zijne godsdienst of zijne leerstellingen, zijne zedeleer, zijne eeredienst, volgens zijne begrippen en volgens zijne begeerten, te maken; met andere woorden, alle eerediensten, alle soorten van zedeleer, alle waarheden en alle dwalingen, alle misdaden en alle deugden, zouden onschillig zijn aan God; eene stelling die in wezenlijkheid niets is dan een volstrekt wanbegrip der atheïsten.

»De dogmatieke, zoo men liever wil, de filosofische verdraagzaamheid, die alle begrip van wet vernietigt, vernietigt tevens de rede zelve, wijl zij de onderscheiding tusschen het ware en het valsche vernietigt, of ten minste wijl zij de onmogelijkheid veronderstelt om het een van het ander te onderscheiden. Ook bestaat de verdraagzaamheid, in dezen zin nergens; het is, onder een anderen naam, slechts eene volstrekte [illegible] het verstand. Overal waar leven is daar is geloof, en elk geloof sluit natuurlijk elk ander tegenstrijdig geloof uit. Dit is eene algemeene waarheid, in de wetenschappen zoo wel als in de godsdienst. De meetkunde is niet minder onverdraagzaam dan het Christendom. Waag het eens te schrijven, dat de wetten van *Kepler* en het systema van *Copernicus* slechts droomerijen zijn, en gij zult eens zien hoe de akademie uwe astronomische gevoelens zal verdragen. In alle zaken is de twijfel alleen verdraagzaam, omdat zij erkent *niet te weten*, en al wie, in het godsdienstige, de dogmatieke verdraagzaamheid vast stelt, verklaart de godsdienst twijfelachtig; zoodanig een verklaart, dat men in de geloofsbegrippen niet weet wat waar of valsch is, en bij gevolg wat in der menschen daden goed of kwaad is; hij stelt een grondbeginsel, dat tot niets anders leidt dan tot de volslagen vernietiging van alle maatschappij onder de menschen.

Inderdaad, beschouw eens, in derzelver toepassingen, de leer der verdraagzaamheid, zoodanig als de filosofie der laatste eeuw dezelve verstaat. Waartoe heeft zij gediend? Waartoe anders, dan om alle dwalingen te billijken en alle misdaden te regtvaardigen? In de plaats van die regten, die eene onveranderlijke orde van onfeilbare waarheden veronderstellen, heeft men veranderlijke instellingen gekozen, gegrond op menschelijke gevoelens, godsdiensten en zelfs op een God, dien men zich *gemaakt* heeft, en die niets anders is dan *de mensch*, door het atheïsme den mensch ter aanbidding voorgesteld; gouvernementen, die men zich gemaakt heeft, d. i. het despotisme en de anarchie; eene justitie, die men zich gemaakt heeft, d. i. het belang van den sterkste gewaarborgd door de gevangenissen, de verbanning en de schavotten; men heeft eindelijk zich eene zedeleer *gemaakt* en in de wetten opgenomen, die pensioenen verleende aan *onechte moeders* (4), bij wijze van belooning en aanmoediging.

(1) Het onderhavige stuk is geschreven in 1823, toen de revolutie in Spanje haren ondergang te gemoet ging. De liberale dagbladen waren toen vol van de dolzinnigste deklamatiën over de verdraagzaamheid, en eischten op eene brutale wijze ten gunste der verbannen revolutionairen eene bescherming in het land zelf, welks ondergang zij zochten, eene gunst, die zij met verontwaardiging voor de koningsgezinde bannelingen verwierpen. Vert.

(2) *Die gelooft en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet gelooft, zal verdoemd worden.* MARC. XVI: 16.

(3) Een in der tijd geschreven Fransch dagblad.

(4) *Filles-mères!* zoo luidden de Fransche wetten. *Vert.*

De verdraagzaamheid, in het dogmatische of leerstellige eenmaal aangenomen zijnde, zoo moet men zich verwonderen hoe men, ten zij men zich op eene onverklaarbare wijze tegenspreke, eene enkele van al die afschuwelijke uitspattingen kan veroordeelen. Uit de verdraagzaamheid der gevoelens immers vloeit natuurlijk voort, dat men ook de gevolgen dezer gevoelens verdrage. Als iemand geregtigd is om te gelooven wat hij wil, dan is hij ook geregtigd om te handelen naar hetgeen hij gelooft; het is ook van dit principe dat de liberalen uitgaan, wanneer zij de belhamels der revolutie trachten te regtvaardigen, wanneer deze in hunne ondernemingen slagen, of om de straffeloosheid voor hen te eischen, als hunne plannen mislukken.

Wee een volk, wanneer dergelijke grondstellingen onder hetzelve zich verspreiden, wanneer de band der rede verbroken zijnde, de gedachte van iederen mensch zijne eenige waarheid, en zijn wil zijne eenige wet is! Uit eene volstrekte en eene onbeperkte verdraagzaamheid, die nooit kan bestaan dan in het brein dier valsche filosofen, [illegible] voort, hetzij deze uitgeoefend worde in naam van een enkel persoon, hetzij in naam van eene gansche menigte. Alsdan heeft er eene diepe stilte plaats, en in die stilte hoort men niets meer, dan het schrikbarende geluid eener stem, die den volken hun einde aankondigt: *Finis super te!* [illegible]

Wij kennen onze tegenstanders maar al te wel, om niet reeds vooraf verzekerd te zijn, dat zij onze woorden en [illegible] zullen verdraaijen, en welligt met opzet, de meest uiteen loopende zaken verwarrende, ons zullen beschuldigen van de gestelde magten tot de verdrukking aan te zetten. Na achttien eeuwen, echter dat het Christendom bestaat, kent men beter, dunkt mij, de vervolgingen, die hetzelve ondergaan heeft, dan die, welke het heeft uitgeoefend. Niets ter wereld is meer zoo afkeerig van het geweld, dan de geest der katholijke godsdienst en hare wetten, juist omdat de katholijke godsdienst, als godsdienst, in haar wezen onverdraagzaam is. Maar opdat men zich in onze bedoeling niet vergisse, en dewijl wij bovendien geene vrijmoedige diskussie hoegenaamd willen ontduiken, zullen wij in een volgend artikel over de *burgerlijke* verdraagzaamheid handelen, die zeer verschillend is van die, welke wij *dogmatische* of *filosofische* genoemd hebben.

In het Hoofdkiesdistrikt Zutphen is tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal verkozen jhr. C. A. E. A. VAN PANHUYS, burgemeester te Vorden.

De Minister van Binnenl. Zaken heeft bepaald, dat de herstemming voor een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in het hoofd-kiesdistrikt Tiel, tusschen de heeren Mr. J. M. de Kempenaer en Mr. J. A. A. Leemans, zal geschieden op Dingsdag 23 Nov. aanst.

In de zitting der Provinciale Staten van Noord-Holland op heden, is het verzoek om subsidie van het bestuur van het landhuishoudkundig kongres, met 31 tegen 29 stemmen verworpen. Insgelijks is afgewezen het verzoek om subsidie voor de Maatschappij van Toonkunst.

Het *Staatsblad* n°. 192 bevat de wet van den 4 November 1852, houdende 's konings toestemming tot de huwelijksverbindtenis van Z. K. H. Prins Willem Frederik Hendrik der Nederlanden met H. H. de Prinses Amelia Maria da Gloria Augusta, dochter van Z. H. den Hertog Bernard van Saxen-Weimar Eisenach.

Z. M. heeft 1e den inspekteur van de waterstaat L. J. A. van der Kun, en den referendaris bij het departement van binnenl. zaken J. C. Ejssell, vergund het dragen, respektievelijk van het kommandeurskruis en van het officierskruis der Leopolds-orde van Belgie; 2e goedgekeurd de door de gemeenteraden van Odoorn en Beilen gedane benoemingen van de burgemeesters Mr. S. Hellinga Tonckens en A. W. Burghgraef tot sekretaris; 3e benoemd tot hoogheemraad van Rhijnland, Mr. G. P. van Otteren; en 4e tot aspirant-betaalmeester bij het leger in Oost-Indie, de sergeanten K. L. M. Scharten en J. H. Mulder.

De minister van binnenl. zaken, overwegende dat ter benoeming van een lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal in het hoofdkiesdistrikt Tiel eene herstemming moet plaats hebben, heeft goedgevonden te bepalen, dat die herstemming zal geschieden op Dingsdag den 23 November aanstaande.

Ten gevolge der vertoogen, door den Nederlandschen zaakgelastigde te Hannover gedaan, zijn de Nederlandsche schepen gelijkgesteld met die van Hannover en andere begunstigde Staten; met opzigt tot het inklaren op de rivier de Elbe te Brunshausen bij Stade.

De Noordbrabanter meldt het volgende:

»De kamer van koophandel en fabrieken alhier, heeft zich in den loop der maand September tot Z. E. den heer minister van buitenlandsche zaken gewend, in overeenstemming met dezelfde kamer te Eindhoven, om bij de op handen zijnde eindregeling van den uitvoer van koffij naar Belgie langs bepaalde kantoren, naar aanleiding van art. 14 van het traktaat van 20 September 1851, een bedrag van 250.000 Ned. ponden koffij naar Belgie te mogen uitvoeren langs de Lommelsche barrière en de langs datzelfde kantoor naar Belgie uit

te voeren tabak met nog 20,000 Ned. ponden te vermeerderen.

's GRAVENHAGE, 11 Nov. In de zitting der Provinciale Staten van Zuidholland van heden is behandeld het voorstel van den heer Geraerds Thesingh, in de zitting van eergisteren gedaan, strekkende, dat de vergadering eene kommissie benoeme tot het onderzoeken der vraag, of de Provinciale Staten al dan niet geregtigd zijn in hun gewoon lokaal te vergaderen. De heer Thesingh licht dit zijn voorstel toe, waarna de bedoelde kommissie benoemd wordt, die bestaan zal uit de heeren: Geraerds Thesingh, Hein, Hoynck van Papendrecht, van Dorse en de Greve.

's GRAVENHAGE, 11 November. Gisteren hebben HH. MM. de Koning en Koningin een diner gegeven, dat behalve door de leden van het koninklijk gezin, ook weder door eenige leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal werd bijgewoond.

— Z. M. heeft dezer dagen, op voorstel van Z. Exc. den minister van justitie, de staats-kommissie, tot het doen van onderzoek naar, en het uitbrengen van verslag over een aan de tegenwoordige staatsinrigting en wetgeving meest passend stelsel van politie-wet enz., ontbonden, onder dankbetuiging voor den ijver, waarmede zij de haar opgelegde taak heeft vervuld. Tevens heeft Z. M. op voorstel dier kommissie, magtiging verstrekt en het doen drukken en algemeen verkrijgbaar stellen van het uitgebreid en belangrijk rapport dier staats-kommissie.

— De heer Folsom, zaakgelastigde der Vereenigde Staten bij het Ned. Hof, is van zijne reize buiten 's lands, in deze residentie teruggekeerd.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Donderdag, 11 November.

Zijn ingekomen drie Koninklijke boodschappen, ten geleide van even zoo vele ontwerpen van wet, als: 1°. tot vaststelling der begrooting wegens den arbeid der gevangenen over den jare 1853; 2°. tot opneming der veenderijen onder 's Hage en Monster onder de irreguliere veenderijen; en 3°. tot het verleenen van naturalisatie aan tien personen. — Verzending aan de afdeelingen.

Voorts zijn ontvangen twee missives van den minister van Buitenlandsche Zaken, waarbij worden overgelegd afschriften der overeenkomsten, met Hamburg en Bremen gesloten, strekkende tot wederkeerige uitlevering van boosdoeners. — Gesteld in handen eener kommissie, bestaande uit de heeren: van Heeckeren, Reinestein, van Lynden, Gevers, Deynoot, van Eck en Hengst.

Er zijn drie eindverslagen uitgebragt, over 1°. voorstel van den heer Wintgens, enquête der zeevisscherijen; 2°. begroo[illegible] weswege de beraadslagingen Maandag zullen plaats hebben.

En werd verder rapport uitgebragt over Hoofdst. I, II, III, V, VI, VII en XII der Staatsbegrooting over 1853. — De dag der diskussie zal nader worden bepaald.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Nov. Er wordt veel gesproken over het al of niet bestaan van een manifest van den graaf von Chambord, olschoon in gematigde termen gesteld, tegen de wederinvoering der keizerlijke regering. Een valsch stuk cirkuleert zelfs in de hoofdstad, en men zegt dat er een geest van verzoening en vrijzinnigheid in doorstraalt. Natuurlijk maakt zich de pers terstond meester van dit gerucht, en bestrijdt of kommentarieert het naar welgevallen. Het beste is evenwel om af te wachten of het gerucht ook wordt tegengesproken; iets dat volstrekt niet onmogelijk is.

— De geheimzinnige historie van het komplot van Marseille treedt een nieuw tijdperk in. Thans heeft men na lang vruchteloos zoeken, op Malta een man gevat die [illegible] de onderstelde maker van het helsche werktuig te zijn. Maar, [illegible] jammer, die man bevindt zich op Malta, onder [illegible] die geene uitlevering van misdadigers toelaten. Men zal dus met geduld moeten toezien wat Engeland, dat wel eens meer slecht volk pleeg te beschermen, over dien boosdoener beslissen zal.

— Indien men aan de jongste berigten uit het Oosten geloof mag hechten, zoude de Divan niet zeer ingenomen zijn met het denkbeeld, om aan den Emir Abd-el-Kader te Brussa of in eenige andere stad van het Turksche rijk verblijf te verleenen, en zoude zij weigeren eenige verpligting op zich te nemen ten aanzien van het toezigt op den Emir.

— Er bestaat een plan, om Parijs tot eene haven voor de kustvaart te maken, en de gemeenschap met de zee te onderhouden, door middel van stoombooten met vallende masten, die onder de bruggen zouden kunnen doorvaren. Te Bordeaux is reeds zoodanig vaartuig in aanbouw.

— De markies Pel de Villamarina, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Sardinië te Parijs, heeft zijne geloofsbrieven overhandigd.

— Thans ligt in de haven van Marseille het schip *Aglaé*, een vaartuig van Haïti. De equipage bestaat uit negers, en het schip voert de vlag van Zijne zwarte Majesteit keizer Faustinus I. Tallooze nieuwsgierigen staan dagelijks het vreemde vaartuig aan te staren.

— De Eerw. Lange, te Bordeaux, die, ofschoon onbemiddeld, door zijn ijver en liefdadigheid middelen heeft weten te vinden om drie weeshuizen te stichten, waarin 200 kinderen alleen door zijne zorg worden verpleegd, is, op voordragt zijns Aartsbisschops, door den President eigenhandig met het Legioen van Eer begiftigd.

MADRID, 5 Nov. Het is thans zeker, dat de Cortes tegen den 1sten Dec. bijeen geroepen zijn. Luidens de *Nacion* zijn de herstellingen aan de vergaderzaal der Cortes thans geheel voltooid.

— Op Cuba heerscht, volgens de laatste berigten, voortdurend rust, vooral na de jongst ontdekte zamenzwering, waarvan het proces met ijver wordt voortgezet. Er zijn op nieuw twee uitgevers van revolutionaire bladen tot de worgpaal verwezen, en twee anderen voor altijd verbannen; de overige bedienden en werklieden der kourant-drukkerijen zijn in vrijheid gesteld.

ENGELAND.

LONDEN, 10 Nov. Men leest in den ministerieelen *Standard*, dat het Senaatsbesluit tot herstelling van het Fransche Keizerschap hoogstwaarschijnlijk van buiten 's lands evenmin als binnen 's lands eenige ernstige tegenkanting zal ontmoeten. »Wel is waar, vervolgt het blad, de verkiezing van een lid van het geslacht van Bonaparte tot het erfelijk bewind in Frankrijk, is strijdig met het verdrag van 1814, waartoe al de verbonden Europesche mogendheden en ook, schoon zijns ondanks, Frankrijk zelf toegetreden zijn. Doch het verdrag van 1814 werd in zijn wezen te niet gedaan toen, nu twintig jaren geleden, België aan den Koning der Nederlanden ontrukt werd door de hand van Frankrijk en Engeland, met oogluiking van Oostenrijk en Pruissen, en met meer dan oogluiking van de zijde van Rusland. De genoemde mogendheden nu behoorden tot de kontraherende partijen bij het verdrag van 1814; zij kunnen zich derhalve thans, naar het schijnt, bij geene mogelijkheid beroepen op eene overeenkomst, die zij twintig jaren geleden in den wind sloegen."

— De hertog van Brabant, de graaf van Vlaanderen en de prinses Charlotte van Belgie zijn gisteren alhier ten bezoeke bij de Koningin aangekomen.

— De *Morn. Herald* spreekt het ten sterkste tegen, dat rondom het paradebed des hertogs van Wellington geene der door hem tijdens het Keizerrijk op den vijand veroverde vaandels zouden worden geplaatst. Het blad verzekert integendeel, dat er bevel is gegeven, opdat die vaandel-demonstratie zoo luisterrijk mogelijk zij.

— Te Liverpool heeft zich Dingsdag morgen vroeg eene aardbeving doen gevoelen. Elke schok ging vergezeld van een onderaardsch gedruisch, en duurde eenige sekonden. Ook te Bangor en Holyhead heeft men schokken gevoeld, doch men heeft geen persoonlijke ongelukken te betreuren.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 11 Nov. Aanstaanden Maandag zal de nieuwe verkiezing plaats hebben van een Afgevaardigde ter Tweede Kamer voor dit distrikt, in plaats van den heer geheimraad L. Camphausen, die voor zijne benoeming wegens familiebelangen bedankt heeft.

— Het verdrag tusschen Brunswijk en Pruissen, betrekkelijk de vernieuwing van het tolverbond en de toetreding tot het September-verdrag, is thans gesloten.

— In Beijeren worden thans niet alleen handwerkslieden, maar zelfs vele anderen uit Zwitserland komende personen, door de politie over de grenzen gebragt.

— Men schrijft uit Breslau, dat het voorbeeld van den predikant van Bunzlau, Haserti, die 27 Okt. in den schoot der Katholijke Kerk is teruggekeerd, stond gevolgd te worden door den Breslauer oud-lutherschen predikant Wedemann, die echter voor dien tijd door den dood is verrast. Overigens zijn er in Silezie onderscheine predikanten, die gaarne in den schoot der grijze Moederkerk zouden willen terugkeeren, indien niet de bezorgdheid voor het onderhoud van vrouw en kinderen hen nog daarvan terug hield.

— Het berigt, dat na de uitroeping des keizerrijks in Frankrijk een Europeesch vorsten-kongres zal gehouden worden, wint veld.

— Men verneemt uit Konstantinopel, dat de nationale inschrijving meer dan volkomen voorziet in het kapitaal, door de verwerping der Londen-Parijzer leening benoodigd. Aan 1400 familiën uit Bosnië, die wegens de vervolging tegen de Katholijken naar Oostenrijk de wijk hadden genomen, is bij besluit van den Divan de terugkeer vergund.

WEENEN, 10 Nov. Men leest in de *Lloyd*. Uit het aantal der tegenwoordig in het koningrijk Polen bestaande kloosters blijkt, dat het aldaar voor de katholijke Kerk en hare bezittingen gunstiger gesteld is dan in het demokratische Zwitserland, of in het liberalistisch Sardinië. In Polen zijn namelijk Kapucijnen in 10 kloosters; Augustijnen in 7; barmhartige broeders in 8; en Dominikanen, Piaristen, Bernardijnen, Carmeliten enz. in 30 kloosters; zoodat Polen in het geheel 55 katholijke kloosters telt.

ITALIE.

Men schrijft uit Florence, dat de Engelsche gezant Sir Henry Bulwer, op 2 November jl., al de leden der deputatie, die den Groothertog voor de Madiai's kwijtschelding of verzachting van straf vroeg, ter tafel had genoodigd.

Men zegt, dat het nieuwe Saridnische kabinet wil tusschen beiden komen in de keuze eens leermeesters van den vermoedelijken troonopvolger van Victor Emmanuel. De Eerwaarde Bogey, welke deze betrekking tot heden vervulde, zou vervangen worden door den Heer de Azeglio, voormalig raadspresident.

De instruktie, welke te Mantua plaats heeft, naar aanleiding van de ontdekking eens veemgerichts, moet belangrijke zaken aan den dag gebragt hebben, omdat te Venetie, Como, Pavia, en Bologna dagelijks nieuwe arrestatien gedaan worden.

De Spaansche gezant bij den H. Stoel, de graaf de Colombini, is den 31sten Oktober te Rome overleden.

Het is thans voor velen reeds duidelijk geworden, dat hetgeen onlangs te Florence is voorgevallen, geen geïsoleerd feit is. De demonstratie der zoogenaamde afgevaardigden van het Protestantismus staat in verband met het afschuwelijk systeem van kuiperijen tegen Italië, waarvan de agenten der bijbelgenootschappen de aanstookers zijn, doch waarvan het Engelsch bewind de grootste drijver is. De Engelsche staatkunde beoogt onder het masker der godsdienstige propaganda nog dezelfde staatkundige plannen die het door Lord Minto in 1847 niet heeft kunnen bereiken. Doch kan zij daarin niet slagen door middel der demagogie, dan zoekt zij haar doel te bereiken door middel van het schisma, gelijk men onlangs gezien heeft, toen de Grieksche regering zich door Engeland liet opstoken om de erkenning te weigeren van den wettigen koadjutor, met het regt van opvolging, van den katholijken Aartsbisschop van Corfu, een der Jonische Eilanden, waarover Engeland het protektoraat uitoefent. De Engelsche regering weet namelijk maar al te goed dat de gehechtheid der volken aan het katholijk geloof de voornaamste hinderpaal is om de revolutie in de Italiaansche Staten te doen ontvlammen.

BELGIE.

BRUSSEL, 11 Nov. Men zegt dat de baron d'André, Fransch gezant bij het hof der Nederlanden, in den loop der volgende maand naar 's Gravenhage zal terugkeeren.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 12 November.

GETROUWD (11 Nov.): J. A. Pieper met A. C. Baarsma. — W. Otte met H. Engeveld. — Mr. J. M. de Graaff met A. C. Cramer. — D. Rexalte met F. A. M. Lutteke.

BEVALLEN (11 Nov.): C. M. van den Breggen, geb. van der Breggen, D. — R. J. Barends, geb. Alexanders, D.

OVERLEDEN (7 Nov.): G. M Jansen, geb. van Dijk, 30 j. (8 Nov.): A. F. Peters, 14½ j. — (9 Nov.): L. H. Nahlap.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 12 November.

GRAANMARKT.

Tarwe in een doen met weinig handel, verkocht: 130 ℔ b. Pools. ƒ 310; 129 ℔ dito ƒ 306, 308; 124 ℔ ger. dito ƒ 270; 135 ℔ Brunswijker ƒ 280.

Rogge prijshoudend met redelijken handel, verkocht: 122, 123 ℔ Pruiss. ƒ 198, 200; 123 ℔ Fransche ƒ 300; 122 ℔ Odessa ƒ 188.

Garst goed prijshoudend: 102 ℔ n. Vr. Winter ƒ 173.

Haver als voren: 89 ℔ n. Dikke ƒ 118.

Boekweit onveranderd: 120 ℔ j. Grootbrab. ƒ 209.

Koolzaad. Zeeuwsch 52 £. Op 9 vaten Olie in April ek. 58; Sept. en Oct. 59; Nov. 56½ £. *Raapolie* op 6/w. ƒ 33¼; Vliegend ƒ 32½; 1°. Mei ƒ 31½; Dec. ƒ 32¼, ½. *Lijnolie* op 6/w. ƒ 20; Vliegend ƒ 29. Maart en April ek. ƒ 29½. *Hennepolie* op 6/w. ƒ 39½; Vliegend ƒ 38½.

ROTTERDAM, 11 Nov. Tarwe. 165/2 ℔ nieuwe Hoogl. Kleefs. ƒ 325; 162/2 ℔ jar. Kleefs. ƒ 308; 161/2 ℔ dito ƒ 301, ƒ 302; 165/2 ℔ jar. Bovenl. ƒ 340. — Rogge. 117/2 ℔ [illegible] gel te Delfshaven ƒ 180. — Lijnzaad. 114 ℔ St. Petersb. [illegible] bij partij ƒ 290.

SCHIEDAM, 11 Nov. Moutwijn ƒ 18,25; Jenever [illegible] Amst. Proef ƒ 23,00; per Ned. vat zonder [illegible] belasting.

DELFT, 11 Nov. Boter. Gras ƒ 46 a [illegible]; Schei ƒ 36 a 41.

ANTWERPEN. 11 Nov. *Granen.* In Tarwe is veel omgegaan tot gunstige prijzen. Rogge weinig gevraagd. Garst gezocht.

LONDEN, 10 Nov. *Ruwe Suiker.* Vreemde. Met veel koopers doch men verlangt op nieuw avans, hetgeen den [illegible]

handel belemmert. *Geraffineerde.* Gestampte gezocht voor uitvoer tot volle prijzen.

Koffij. Plantage Ceylan lusteloos; tot lager prijs zijn verkoopers. In Native gaat weinig om; voor nieuwe aanvoer wordt 47 a 47 s. 6 d. betaald.

Talk. De markt blijft levendig en zeer ferm. Voor fijn geel Russisch wordt 44 s. 6 d. a 45 s. betaald.

Granen. De handel is iets beter; de voorraad van Engelsche groeit aan, doch de prijzen zijn gelijk de laatste noteering.

LIVERPOOL, 9 Nov. *Katoen.* De markt wordt steeds lusteloozer; er zijn heden slechts 3000 b. verkocht, en er is veel neiging tot daling.

BORDEAUX, 8 Nov. *Voorloop.* De disponibele 3/6 is hooger, en wordt gedaan tot 120 fr.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		11 NOV. 4½ u. gebl.	12 NOV.	4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		63⅝	63⅝	63$\frac{11}{16}$	63$\frac{11}{16}$
Dito Dito	3 »	76$\frac{13}{16}$	75½	75$\frac{11}{16}$	75½
Dito Dito	4 »	95$\frac{3}{16}$	95⅛	95$\frac{3}{16}$	
Dito Obligatien O. I.	4 »	94½			
Amortis. Syndic.	3½ »		94¼		
Handel-Maatschappij	4½ »				
Aand. Rijn-Spoorweg.	» »	101	101		
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien	» »				
BELGIË, Obligatien 1844	» »				
Cert. bij de Belg. Bank. 2½	»				
Dito bij Rotsch. en Volksv	» »	52$\frac{3}{16}$	52$\frac{3}{16}$		
FRANKRIJK, Obligatien	3 »	77⅛	76⅞	76⅝	76⅜
SPANJE Nieuwe	1 »	25	24⅞		
Dito	3 »	51¼	51¼		
Dito Binnenl. à 6/m	» »	45$\frac{9}{16}$	45½		
Coup. Bewijzen		3⅜			
Amortisable Schuld	»	6$\frac{5}{16}$	6¼	6$\frac{5}{16}$	
PORTUGAL te Londen	5 »	41¾			
Dito Dito	4 »	38½	37$\frac{13}{16}$		
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	108⅛	107⅞		
Dito Dito 1828 en 1829	» »	106½	106½		
Cert. bij dº. 1831 en 1833	» »				
Dito	4½ »				
Dito bij *Hope*	4 »	91⅜	91⅛		
Dito bij *Stieglitz en Cº.*	» »		90¼		
Dito bij id. 5de Serie	4 »				
Cert. te Hamburg	5 »	104¾	104½		
Inschrijving in Assignat.	6 »				
Cert. van dito	» »				
POLEN, Certifikaten	4 »	85¼	85⅛	85¼	85⅛
Dito Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. » 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		4$\frac{1}{16}$			
PRUISSEN, Aand. met Lot. fl. 50	*f*				
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	77¾	77¼	77½	
Dito 1847	2½ »	40$\frac{5}{16}$	39⅛		
Dito 1851	2½ »	39$\frac{15}{16}$	39⅞	39$\frac{11}{16}$	
Dito 1849	5 »	90¾	90⅛		
[illegible]					
Dito	4 »	69¾	69⅝		
Letter B	5 »	90	89⅞	89$\frac{15}{16}$	
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito	» 250				
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIË te Londen 1824	5 »	99½	99½		
Dito Leening 1843	5 »	100			
Dito £ 200	»				
PERU	5½ »				
MEXICO Nieuwe	3 »	25$\frac{1}{16}$	24$\frac{13}{16}$	24$\frac{15}{16}$	24⅞
VENEZUELA à £ 100	3½ »	40⅝			
GRENADA à £ 100	2 »				
Dito Uitgestelde		10⅞	10⅝	10$\frac{11}{16}$	
ECUADOR à £ 100	»		4⅛		

Sardinië 5 pCt. 94½.

De lustelooze stemming, welke sedert eenige dagen over onze fondsenmarkt heerschte, bleef ook heden aanhouden en waren zoo Binnenl. als Buitenl. effekten tot verlaagde prijzen verkrijgbaar, zonder dat de omzet in geene der soorten noemenswaardig was.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 3 pCt Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	55$\frac{15}{16}$	Livorno	2/m. *f*	38½
„	zigt „	56$\frac{3}{16}$	Napels	„ „	81½
Bordeaux	2/m. „	55⅝	Petersburg	„ „	1,86
„	½/m. „	55⅞	Weenen	6/w. „	30¼
Madrid	3/m. „	243	Augsburg	„ „	35⅜
Cadix	„ „	243	Frankfort	„ „	99
Seville	„ „	239	Hamburg	2/m. „	35$\frac{3}{16}$
Bilbao	„ „	240	„	zigt „	35$\frac{7}{16}$
Lissabon	„ „	41¾	Londen	2/m „	11,75
Porto	„ „	41¾	„	zigt „	11,80
Genua	2/m. „	46⅜	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 11 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 55¾; 1840, 5 pc. 101; 1848, 101; 1852, 101½; Spanje 1 pc. 24$\frac{11}{16}$; Binnenl. 3 pc. 46; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 10 Nov. Fransche 3 pc. 84,85; id. 4 pc. 98,—; 4½ pc. 107,—; Schatk. 3,50; Bank-Actien 2995,—; Belg. 1840, 5 pc. 101; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. 50⅜; Binnenl. 3 pc. 46⅛ a Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 1032,50; 1849, —,—; 1851 —,—; Haïti —,—; Rom. Leening 1850, —.

MADRID, 5 Nov. Spanje 3 pc. 47$\frac{1}{16}$; Ardoins 1 pc. 26$\frac{3}{16}$; Uitg. Schuld 6⅜; Comité-Bewijzen 2½.

LONDEN, 10 Nov. Cons. kont. 100⅞ a —; op tijd 100⅞ a —; Braz. 101 a 103; 1829/39 101 a 103; Den. 3 pc. 81 a 83; 5 pc. 105 a 106; Ecuad. 4⅞ a 5⅛; Gren. 21½ a 22; Uitgest. 10½ a 11; Mexiko —; Nieuwe 25¼ a 25¾; Peru 4½ pc. 103 a 104; Uitgest. [illegible] Rusl. 1822 5 pc. 118 a 119, (N.) 4½ pc. 104½ a 105; Portugal 5 pc. 40 a 41; 4 pc. 38 a 38½; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 25¼ a 25⅜; 3 pc. 51¾ a 52¼; Coup. cert. 3⅝ a 3¾; Passive 6¼ a 6⅜; Holl. 2½ pc. 65 a 65¼; id. 4 pc. 96½ a 97; Venez. 41 a 42; Uitg. 15½ a 16.

WEENEN, 9 Nov. Met. 4½ pc. 84⅝; 5 pc. 94⅝; Bank-Actien 1329.

BERLIJN, 10 Nov. Schuldbr. 3½ pc. 92⅝; Loten —, Rusl. Stiegl. 4 pc. 97½; Pools. 4 pc. 90; Loten fl. 200 22¼; id. fl. 300 157; id. fl. 500 91½; Amsterdam zigt 142⅜g id. 2/m. 142½g.

HAMBURG, 10 Nov. Rusl. Eng. Leen. 112½; Stiegl. 4 pc. 90¾; Spanje 1 pc. 23¾; Binnenl. 3 pc. 42¼.

FRANKFORT, 10 Nov. Met. 5 pc. 81⅜; 4 pc. 64¼; 2½ pc. 40¼; Bank-Actien 1375; Darmst. Loten fl. 50 91½; id. fl. 25 31⅜; Badensche Loten fl. 50, 66¼; id. fl. 35, 38; Nassausche 28⅜; Holl. 2½ pc. 63⅝, Werk. Sch. 4 pc. 95¼; Sijndic. 3½ pc. 94½.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 23,47½ a —	Pruissische	*f*	34$\frac{7}{16}$ a —
Napelsche	- 25,30 „ —	Spaansche	-	—,— „ —
Div. in £St.	- 11,72½ „ —	Hamb. Russ.	-	37⅛ „ —
Eng. Russen	- —,— „ —	Russ. in Z. R.	-	37⅜ „ —
Fransche	- 53⅞ „ —	„ Pap. „	-	— „ —
Belgische	- 55⅞ „ —	Pools. in Fl.	-	28 „ —

Coup. Portug. Binn. Schuld, 2e Semester 1852 (Nº. 21) *f* 46¼.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,75 a	9,85
Oude Gerande Dukaten	» 5,55 »	5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,80 »	11,90
» Pistolen	» 9,65 »	9,75
Stukken van 20 Francs	» 9,40 »	9,50

Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 11½ a 12 pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters	per Stuk *f* 2,55 à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33 »	2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65 »	2,70
Fransche	» 2,70 »	2,75
Pruissische Daalders	» 1,73 »	1,76
Zilver 1000 à 980	*f* —,— à	—,—
» 900 » 700	» 104,50 »	105,—

De heeren Hope en Cº., Ketwich en Voombergh en wed. W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de coupons der 4 pCts. Russische Certifikaten, 1e, 2e en 4e Leening, in zilver, van hunne administratie, verschenen 1/13 Augustus 1852, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Associatie-Cassa, met *f* 18.75.

[illegible]

[illegible] schip Harmonie, kapt. Doewes, te huis behoorende te Veendam, van St. Petersburg naar Amsterdam bestemd, is, den 31 sten Oktober, de Sond gepasseerd.)

HJORRING 6 November. De Nederlandsche kof Anna Sietsma, kapt. Hulsman, van St. Petersburg, met rogge, naar Amsterdam, is heden bij Horne gestrand, doch het volk gered; of het schip afgebragt zal kunnen worden, is nog onzeker.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 11 Nov. L. den Breems, Verwisseling, Bilbao. - J. Tolner, Courier, Nantes.

UITGEZEILD:

HELVOET, 11 Nov. G. F. Bus, Nijverheid, Batavia. - J. C. van Beest Holle, J. C. Schotel, id. - P. D. Nap, Macasser, Akijab. - H. van der Meyden, Java Packet, id. - H. A. Harms, Princes Charlotte, San Francisco. - D. Smit, Dorothea Henriette, New-York. - A. J. Delclisur, Jan van Brakel, id. - J. Goedknegt, Jonge Arie, Lissabon.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

ABERDEEN, 9 Nov. De kof Harmonie, van Veendam, is den 4 dezer, op 58° N.Br. en 28° O.L. vol water en door het volk verlaten gezien.

Den 8 Okt. op 35° 40' Z.Br. 18° 30' O.L. Neerlands Koningin, kapt. Kramer, van Bat. naar Rott.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Aldebaron, Meyboom: 110 k. Thee, 2 k. Gember, Kerkhoven en Coutinho; 75 tob. Kamfer. 63 k. Cochenille, Cramerus en Cº.; 50 picols Geelhout, Boissevain en Kooij; 139 zakken Jocco-Noten, Matthes en Bormeester; 175 balen Peper, 29 k. Indigo, Kreglinger en Comp., 100 kranj. Suiker, A. L. van Harpen en Zoon; 1131 kr. dito, C. Vlierboom en Zoon. 50 legg. Arak, Suermondt

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 12 Nov. in lading naar;

Keulen	H. Willemsen, Colln Nº. 6.
Weesel	B. Brinkamp, Twee Gebroeders.
Duisburg	H. J. Kamp, Vlijt en Hoop.
Manheim	W. Trip, de Rijn.
Mainz	W. Huppert, Mainz Nº. 7.
Ludwighaben	A. Bohm, Ludwighaven Nº. 8.
Dusseldorp & Neus	J. v. Ooyen, Vrouw Magdalena.
Frankf. & Coblenz	J. Arnheiter, Frankfort Nº. 8.

AMSTERDAM, 11 Nov. vertrokken:

Frankf. & Coblenz	F. H. Timmermans, Frankf. Nº. 21.
Keulen	J. Fais, Minerva.

KEULEN, 10 Nov. in lading naar:

Amsterdam	Kapt. Felten Kolln nº. 1.
Rotterdam	„ Könen „ „ 19.

Rijnhoogte KEULEN 11 Nov. 8 vt. 10 dm.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 15 November, 's avonds ten vijf ure.

Nº. 1. Een Huis en Erve, Kruisstraat, CC 127.
2. Een Huis, Tuin en Erve, Prinsengracht, Nº. 4277.
3. Een dito, naast Perceel Nº. 2, Nº. 4276.
4. Een Huis, Achterhuis en Erve, Barndesteeg, Nº. 923.
5. Een Huis en Erve, Geldersche Kade, M 64.
6. Twee Huizen en Erven, Schoutensteeg, J 215 en 216.
7. [illegible]
8. Een Huis en Erve, Stalstraat, C 496.
9. Een dito, Boomsloot, O 344.
10. Een dito, Foeliedwarsstraat, U 356.
11. Een dito, Lange Houtstraat, P 303.
12. Een dito, Uilenburgerstraat, R 122.
13. Een Huis, Achterhuis en Erve, eerste Goudsbloemdwarsstraat, QQ 359.
14. Twee Huizen en Erve, aan den Overtoom, Nº. 1173 en 1174.
15. Een Huis, Tuin en Erve, Binnenkant, U 182.
16. Een dito, Keizersgracht, Y 170.
17. Een Perceel Hooiland, in den Berkenwouder Polder bij Gouda, groot b. 2.9242.
18. Een Huis, Tuin en Erve, Prinsengracht, CC 462.
19. Een Huis en Erve, Tuinstraat, OO 5.
20. Twee Huizen en Erve, Anjeliersgracht, OO 532 en 533.
21. De helft in een Huis, Tuin en Erve, benevens de helft in twee Achterhuizen en Erve, Rozenstraat, EE 440, 437 en 438.
22. De helft in een Huis, Tuin en Erve, Passeerdergracht, HH 128.
23. Een Huis en Erve, Kromme Tuinstraat, OO 518 [illegible]
24. Een dito, naast Perceel Nº. 23, OO 517. [illegible]

ADVERTENTIEN.

(2383) Heden overleed ten mijnen huize, tijdig voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van 39 jaren, mijn geachte Associé C. A. CRANENBURG.

C. C. LUTKIE.

's Bosch, 11 November 1852.

Men verlangt ten spoedigste in eene MANUFACTUURWINKEL, eenen bekwamen **BEDIENDE**, van middelbare jaren, onbesproken en zedig van gedrag en van de R. C. Godsdienst. Reflecteerenden gelieven zich met opgave van het te verlangen salaris, met vrachtvrije brieven letter A. B. of in persoon te vervoegen bij den Boekhandelaar P. BEEK te Alkmaar. (2382)

Voor eene Weduwe uit den aanzienlijken stand, die door eene langdurige rhumatische ziekte verlamd werd, terwijl hare regterhand is verstijfd gebleven, en die door deze en andere wederwaardigheden alles verloren heeft, wordt in dezen haren hulpeloozen toestand nederig de vrijheid genomen eene inteekening te openen, ten einde zij door bijdragen van *weldadige Lieden* een geldelijk voorschot mogt erlangen, waardoor zij zou in staat gesteld worden zich een fatsoenlijk bestaan te verschaffen en zoo mogelijk hare genezing te bevorderen.

Diegenen, die zich tot deelnemende bijdragen mogten opgewekt gevoelen, worden minzaamst verzocht zich ten dien einde te vervoegen bij den Uitgever dezer Courant. ([illegible])

Een talentvol R. K. Jong Mensch, onbesproken van gedrag, niet alleen in staat aan kinderen onderwijs te geven, maar ook Jongelingen voor Academien en Seminarien te bekwamen, [illegible] voornamelijk ten platte lande, of ook in eene der Academiesteden, zelfs die naar de Oost- of West-Indien vertrekken, bekend, dat hij zich gaarne als **HUISONDERWIJZER** met de opleiding hunner kinderen tegen regtmatig salaris wilde belasten. Adres *franco*, in plaats van initiaal *welwillendheid*, aan H. A. v. D. HEUVEL, Boekh. te Utrecht. (2384)

DE WAPENSMID EN ZIJN ZOON,

DOOR

H. J. C. VAN NOUHUYS.

Met 7 Platen van **ED. DUJARDIN**, in 2 Deelen. Prijs *f* 2.50.

Dit werk is bij den Uitgever dezer Courant van de pers gekomen en alom verzonden. Behalve bij zijne gewone Correspondenten, is hetzelve mede verkrijgbaar gesteld; te Horst, bij van Dijk-Driessen; te Groningen, bij Saan; te Amersfoort, bij Mejufvr. Wolters; te Haarlem, bij Mej. de Wed. Niesten.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.